

אימון, העצמה וחינוך ילדים

הרב מוטי זולברג

יועץ חינוכי מוסמך, מדריך כשורי חיים ומוגנות
מחבר הספר "דע לך בני"

פרשת מטות מסעי

עונש מוות? בית סוהר? ערי מקלט?

מהו העונש המועדף?

מצווים אנו על הכנת ערי מקלט, לשם גולים ההורגים בשגגה.
מדוע אנו מענישים והרוצח השוגג גולה? הרי זה לא בכוונה....
מדוע לא בית סוהר עם מאסר עולם לצמיתות?
ומהם מטרותיו של ערי המקלט?

הגלות ממקום המושב הקבוע והניתוק מן הסביבה הקרובה יש בהם משום עונש הולם על גרימת מותו של אדם. ראוי למי שהרג אפילו בשוגג, מכיוון שבאת תקלה גדולה כזו על ידו, שיצטער עליה צער גלות, ששקול כמעט כצער מיתה. שנפרד האדם מאוהביו ומארץ מולדתו ושוכן כל ימיו עם זרים.

עונשו של החוטא נועד גם לכפר לו על חטאו, כעולה מן הטעם המובא בתלמוד לשאלה מדוע רוצח במזיד אינו גולה: כדי שלא תהיה לו כפרה, כלומר שאינו זכאי לכפרה דתית בגלל חומרת מעשהו. משמע שעונש הגלות מכפר על עוונו של מי שהרג בשוגג.

העונש המקראי הוא חד-פעמי המונע את ניתוקו של העבריין מחברתו הטבעית, ומאפשר את השתלבותו בחברה מיד עם סיום ההליך המשפטי.

ההורג בשגגה אינו אנוס. הוא לא הפעיל מנגנוני שמירה מעולה ובשל כך נגרמה ההריגה בשגגה.

עונשי המאסר, על כל אובדן התקווה והשחתת המוסר אחורי חומות בית הכלא, על כל היגון והאנחה שהם מביאים על אשתו ועל ילדיו של האסיר - אין להם מקום בתורת ה'. לא יכירו מקומו... בתחום ממלכת התורה. אין בו במשפט התורה אלא מעצר וחקירה, וגם זה... לתקופה קצרה בלבד. בעונש המאסר בימינו, לא די שמנתקים את האסיר ממשפחתו, אלא אף מעבירים אותו מסביבה הגונה לחברה מקולקלת, חברת עבריינים הגרועים לעתים קרובות אף ממנו. מן המפורסמות הוא שרמתם המוסרית של רבים מבין האסירים נשחתה דווקא בין כותלי בית הסוהר. בני לוי אשר "מארחים" את ההורגים בשגגה, הם "צוות השיקום" ושילובם בקהילה.